

11 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum] te [plaats],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],

geboren op [datum], precieze datum van overlijden onbekend,

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, fraters van Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 augustus 2012. Op 2 oktober 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouwe van het Heilig Hart, fraters van Utrecht.

Op 26 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M.L.J. Bomers.

Namens de Congregatie is verschenen frater [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouwe van het Heilig Hart, fraters van Utrecht.

2. De klacht

2.1. Klager ging na afronding van de lagere school, in [jaar], naar de Lagere Technische School (hierna: LTS) in [plaats]. Hier werd hij geplaatst in het internaat [naam]. Binnen het internaat was klager in de groep '[naam]' geplaatst. '[naam]' werd geleid door aangeklaagde.

Klager moest veelvuldig bij aangeklaagde komen om over –onder meer– zijn huiswerk te praten. Hiertoe bestond echter geen aanleiding. Klager moest dan bij aangeklaagde op schoot komen zitten. Onderwijl werd klager door aangeklaagde over zijn rug, armen en benen

gestreeld. Als klager aangaf hier niet van gediend te zijn, werd hij door aangeklaagde 'gestraft'; klager moest dan vroeg naar bed.

Aanvankelijk sliep klager op het internaat op een grote open slaapzaal met zo'n 50 andere jongens. Het bed van klager was achterin de slaapzaal geplaatst, maar op verzoek van aangeklaagde moest klager vooraan op de slaapzaal, vlakbij de slaappleaats van aangeklaagde, slapen.

Op enig moment kwam klager op een andere slaapzaal terecht, waar alle jongens een eigen chambrette hadden. Ook aangeklaagde sliep op deze afdeling. Klager sliep wederom vooraan op de slaapzaal. 's Nachts kwam aangeklaagde bij klager op zijn bed zitten en begon zijn geslachtsdeel te strelen. Dit gebeurde meerdere malen per avond.

Om te ontkomen aan het seksueel misbruik van aangeklaagde, rukte klager zich vaak los van aangeklaagde en vluchtte naar het toilet. Hij ging dan net zo lang op het toilet zitten, totdat klager weg was. Dat duurde soms wel twee uur. Ook zette klager zijn nachtkastje voor de ingang van zijn chambrette om te voorkomen dat aangeklaagde binnen kwam. Dit alles haalde niets uit. Aangeklaagde sommeerde klager namelijk om bij hem op zijn kamer te komen. Klager gaf hier gehoor aan, omdat hij bang was anders gestraft te worden. Eenmaal op de kamer van aangeklaagde werd klager eerst duidelijk gemaakt dat het niet de bedoeling was dat hij zijn ingang blokkeerde. Vervolgens begon aangeklaagde klager dan te strelen. Klager moest op zijn beurt aangeklaagde strelen en hem aftrekken.

Ook werd klager samen met twee andere jongens, [naam] en [naam], door aangeklaagde geroepen bij hem op zijn kamer te komen. Aangeklaagde deed de deur op slot en kleepte zich vervolgens helemaal uit. Klager en de jongens [naam] moesten zich ook uitkleden. Hun blote lichamen, waaronder hun geslachtsdelen, werden door aangeklaagde betast. Daarna vroeg hij aan klager en de andere twee jongens hem te betasten en hem aan zijn gerief te helpen. Dit heeft zeker tien keer op deze wijze plaatsgevonden.

Aangeklaagde heeft klager een aantal malen aangeboden om met hem op zijn bromfiet te rijden. Klager voelde zich door dat aanbod erg bijzonder. Te meer, omdat klager nog niet de leeftijd had bereikt waarop het toegestaan was brommer te rijden. Als zij dan samen gingen rijden, ging aangeklaagde bij klager achterop zitten en betastte hij klagers geslachtsdelen over zijn kleding tijdens de rit. Dit heeft ongeveer vijf keer plaats gevonden.

In [jaar] heeft klager het internaat verlaten.

2.2. Klager heeft nooit aan zijn ouders durven vertellen wat aangeklaagde hem aandeed. Hij was bang dat zijn ouders hem niet zouden geloven, omdat zijn ouders een zeer positief beeld van aangeklaagde hadden.

Tegen zijn echtgenote heeft klager in [jaar] wel over het seksueel misbruik door aangeklaagde verteld. Doordat klager veel met zijn echtgenote over het seksueel misbruik heeft gesproken, heeft hij het deels goed kunnen verwerken. Sinds het seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk veelvuldig in de media is, waardoor klager herinnerd wordt aan hetgeen hem is overkomen, heeft hij soms moeite zijn emoties te bedwingen.

Door hetgeen aangeklaagde klager heeft aangedaan, heeft klager afscheid genomen van de R.K.-Kerk

2.3. Klager wenst erkenning en excuses te ontvangen voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan.

3. Inhoudelijke reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie bevestigd dat aangeklaagde vanaf [datum] tot het najaar van [jaar] groepsleider was van '[naam]' op het internaat [naam]. In [jaar] werd aangeklaagde van het internaat weggestuurd, omdat er sprake was van seksueel misbruik.

Daarbij zijn er andere klachten aangaande aangeklaagde bekend (bij de Klachtencommissie bekend onder de nummer 2010T185(1) en 2010T310), welke klachten door de Klachtencommissie gegrond zijn verklaard. De klacht, bekend onder nummer 2010T310, ziet op seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde gedurende de periode dat hij werkzaam was op het internaat [naam] te [plaats]. De klacht, bekend onder nummer 2010T185(1), heeft betrekking op seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde in het Pensionaat [naam] te [plaats]. Alhoewel deze klachten geen direct bewijs leveren voor de klacht van klager, bieden zij naar het oordeel van frater [naam] wel voldoende aanwijzingen/vermoedens waaruit de conclusie kan worden getrokken dat aangeklaagde ook klager seksueel misbruikt heeft.

Frater [naam] heeft aangegeven geen enkele twijfel te hebben dat aangeklaagde klager diverse keren seksueel heeft misbruikt. Ondanks het feit dat klager gepoogd heeft het misbruik te voorkomen, zag aangeklaagde door gebruik te maken van zijn machtspositie toch steeds weer kans het misbruik te plegen. Het misbruik door aangeklaagde is zeer verwerpelijk en daarvoor heeft frater [naam] zijn excuses gemaakt

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer [aantal] jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die door klager onder 2.1 zijn schetst hebben plaatsgevonden. Klager is gedurende de jaren [jaar] tot en met [jaar] veelvuldig seksueel misbruik door aangeklaagde, welk misbruikt erin bestond dat aangeklaagde het blote geslachtsdeel van klager betastte en klager ertoe aanzette hem af te trekken. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast is het feit dat aangeklaagde in [jaar] om reden van seksueel misbruik uit zijn functie is ontheven een aanwijzing dat het door klager gestelde seksueel misbruik

heeft plaatsgevonden. Voorts wordt de verklaring van klager ondersteund door een tweetal gegronde verklaarde klachten jegens aangeklaagde.

Zo volgt uit de klacht, bekend onder nummer 2010T185(1), dat aangeklaagde gedurende de jaren dat hij als groepsfrater (surveillant) werkzaam was op het Pensionaat [naam] de betreffende klager seksueel heeft misbruikt. Dit misbruik bestond uit het meerdere malen oraal bevredigen van de klager in zijn bed.

De klacht, bekend onder nummer 2011T310, ziet op de periode dat aangeklaagde werkzaam was bij de [naam] te [plaats]. Het seksueel misbruik in deze zaak bestond eruit dat aangeklaagde de betreffende klager in zijn kruis greep en over zijn geslachtsdeel wreef. Daarbij opende aangeklaagde zijn eigen broek, pakte de hand van klager, deed deze in zijn broek en gaf aan dat klager trekkende bewegingen moest maken. Twee tot drie weken hierna werd medegedeeld dat aangeklaagde weg was.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 14 jaar oud. Aangeklaagde was de groepsleider van de groep waar klager in zat. Derhalve was klager overgeleverd aan aangeklaagde die, door misbruik te maken van zijn positie en macht, klager gedurende langere tijd seksueel kon misbruiken.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Frater [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouwe van het Heilig Hart, fraters van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 december 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.